

Stadions förskolor

Tjänsteutlåtande
Dnr: 2014-751-1.1.
Sid 1 (34)
2015-02-27

Handläggare
Anders Gustafsson
Telefon: 08-664 31 08

Till
Stadions förskolor

Verksamhetsplan 2015 för Stadions förskolor

Förslag till beslut

Stadions förskolor

Starrängsringen 1
11550, stockholm
08-664 31 08
08-508 10 000
anders.gustafsson@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Inledning	3
Administrativa uppgifter	3
Organisations- och ledningsstruktur	3
Brukare/Kunder/Klienter	4
Chef- och ledarskap	5
Medarbetare	6
Värdegrund	7
1. Ett Stockholm som håller samman	7
1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor	7
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	9
1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan	21
2. Ett klimatsmart Stockholm	23
2.1 Stockholm är klimatneutralt	23
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil	25
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	26
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	26
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	26
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	28
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering	28
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	29
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	31
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	32
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	33
Övriga frågor	34

Inledning

Stadions förskoleenhetens signum är värme, professionalism och framtidstro.

I vår verksamhet strävar vi efter att kombinera den lilla förskolans fördelar i form av trygga relationer med den stora enhetens närhet när det gäller utveckling och samarbete.

Vi erbjuder i första hand vårdnadshavare inom stadsdelen pedagogisk verksamhet i enlighet med gällande styrdokument, Skollagen, Förskolans läroplan, Stockholms förskoleprogram, Miljöprogrammet odyl.

Vi vill inledningsvis motivera anledningen till att vi skriver vår verksamhetsplan i den omfattning som följer med att den är ett av våra viktigaste styrmedel. Våra medarbetare skriver sina lokala verksamhetsplaner utifrån denna och det är den "röda tråd" som löper genom våra styrdokument.

Gemensamt är också det projektnriktade arbetssätt som genomsyrar verksamheten.

Skollagen och dess definitioner av utbildning och undervisning.

- Utbildning "den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål".
- Undervisning "sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden".

Inom förskolan bildar omsorg, utveckling och lärande en helhet i undervisningen.

Våra medarbetare består till största del av förskollärare (högskoleutbildade) och barnskötare (gymnasieutbildade).

Administrativa uppgifter

Stadions förskoleenhet
Förskolechef Anders Gustafsson
08-664 31 08
anders.gustafsson@stockholm.se
Starrängsringen 1, 115 50 stockholm
Antal anställda: Cirka 65

Organisations- och ledningsstruktur

1 Förskolechef
1 biträdande förskolechef
1 specialpedagog/förskollärare
8 platssamordnare/kontaktpersoner
17 avdelningsansvariga

Våra mötesformer

På veckomöten deltar en representant för varje avdelning. Tillsammans med en representant från ledningen planeras och diskuteras veckans innehåll samt aktuella verksamhetsfrågor. Här lyfts även eventuella synpunkter och klagomål från föräldrar.

I Stadiongruppen ingår platssamordnarna. De möts en gång i månaden med representant/er från ledningen och diskuterar aktuella verksamhetsfrågor, organisation och pedagogisk

ledning.

Två gånger i månaden träffas våra nätverksgrupper. På dessa möten ligger fokus på pedagogiska verksamhetsfrågor.

Vi har arbetsplatsträffar cirka en gång per månad för all personal.

Vi har samverkansgruppsmöten 6 gånger under året då de fackliga representanterna träffar ledningen.

Alla möten utvärderas kontinuerligt och är viktiga för enhetens interna arbete. Syftet med våra möten är mångfacetterat. Innehållet utgör bland annat underlag för verksamhetsbeslut, de används för att implementera våra styrdokument, de syftar till en känsla av gemenskap och stärker samarbetet inom enheten, de synliggöra och tar fasta på såväl små som stora verksamhetsfrågor. Dessa forum stämmer överens med våra styrdokument.

Vi inventerar och strävar efter att använda oss av medarbetares specialkompetenser, gemensamma lokaler och miljöer. Vi samarbetar också med andra förskoleenheter inom stadsdelen dock är det arbetet inte lika väl utvecklat.

Vi har god tillgång till IKT på våra förskolor, 0,33 datorer per anställd. Vi använder oss i allt större utsträckning av IKT som kommunikationsverktyg samt plattform för vår interna kommunikation. IKT-användningen ökar inom enheten och vi fortsätter att höja utrustningsnivån.

Enhetens lokaler består av:

Montessoriförskolan Fontänen Starrängsringen 57 115 50 Stockholm

Lilla O Olaus Petrigatan 6 115 34 Stockholm

Liten blir Stor Starrängsringen 1 115 50 Stockholm

Läkarvillan Fiskartorpsvägen 11 114 33 Stockholm

Oceanen Erik Dahlbergsgatan 59-63 115 57 Stockholm

Olaus Petri Olaus Petrigatan 11 115 34 Stockholm

Skatan Armfeltsgatan 6-12 115 34 Stockholm

Tingeling Starrängsringen 53 115 50 Stockholm

Av de 8 förskolorna har 6 stycken 2 grupper och 2 har 3-4 grupper.

Våra lokaler anpassas kontinuerligt utifrån verksamhetens förutsättningar. Fokus ligger även på tillgänglighet och användarefrekvens.

Brukare/Kunder/Klienter

Vi erbjuder i första hand vårdnadshavare inom stadsdelen pedagogisk verksamhet i enlighet med gällande styrdokument, Skollagen, Förskolans läroplan, Stockholms förskoleprogram, Miljöprogrammet odyl.

Professionellt bemötande och förhållningssätt

Vid planeringsdagar och i alla våra mötesformer arbetar vi kontinuerligt med dessa områden och vid ett flertal tillfällen har vi med olika utgångspunkter lagt fokus vid framför allt samverkan med föräldrar/vårdnadshavare och förhållningssätt.

Delaktighet

Vi har olika forum där föräldrar får ta del av verksamhetens innehåll utifrån sitt perspektiv. Där kan de också framföra synpunkter, klagomål och tankar.

Vi lägger stor vikt vid den första kontakten i samband med visningar och vid inskolningen då samarbetet med föräldrarna grundläggs. Vi har en daglig och öppen dialog med föräldrarna då pedagogerna arbetar med att bygga upp ett förtroendefullt samarbete med föräldrarna. Pedagogerna delger barnets föräldrar vad barnet får vara med om i verksamheten relaterat till läroplanen. I våra återkommande informationsbrev, som utgår från ett gemensamt underlag, berättar vi om verksamhetens innehåll kopplat till styrdokument och vår analys av förskoleundersökningen. Brukarna erbjuds såväl digitala som traditionella vägar för kommunikation.

Föräldrar har vid ett flertal tillfällen och i olika forum uttryckt att de känner sig nöjda, delaktiga i verksamheten samt känner till sitt barns vardag, utveckling och lärande. Vi har även fått synpunkter på förbättringsområden och dessa har tagits emot och åtgärdats enligt fastställda rutiner. Detta har resulterat i tydligare former kring föräldrasamverkan. Variation finns mellan förskolorna men likvärdigheten har ökat jämfört med tidigare.

Ur förskoleundersökningen lyfter vi områden, som vi har extra fokus på under året, under de tre första ligger enheten som helhet ligger runt 80% i nöjdhet. Dessa områden är: **Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp, Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten och Jag får veta vad förskolan gör för att stödja mitt barns utveckling.** Några av våra förskolor ligger högt även inom dessa områden och efter vår analys av dessa förskolors resultat kommer vi att fokusera vårt arbete för att använda oss av våra goda exempel på samtliga av enhetens förskolor. Under 2014 har vi arbetat med analysen av årets resultat och använt oss av delar för vårt fortsatta planeringsarbete. Framförallt när det gäller arbetet med genus och jämställdhet men även information och likvärdighet. **Mitt barn uppmuntras i att ta egna initiativ och eget ansvar 88, Flickor och pojkar ges lika möjligheter att utvecklas 91, Jag har fått information om mål och arbetssätt 87 och Personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt 94.** Vi anser att förskoleundersökningen tillsammans med våra forum för samverkan och information utgör ett gott underlag för samverkan och inflytande med barn och vårdnadshavare utifrån Skollagen (2010:800). Brukarna är centrala i vår verksamhet och detta tar sig uttryck genom att deras perspektiv vägs in i vårt interna arbete. Denna kultur är redan stark inom förskolan dock påminner vi oss själva genom att belysa verksamhetsfrågorna med frågeställningen "Vad ger det barnen?"

Chef- och ledarskap

Stadions förskoleenhets signum/vision är värme, professionalism och framtidstro.

I vår verksamhet strävar vi efter att kombinera den lilla förskolans fördelar i form av trygga relationer med den stora enhetens när det gäller utveckling och samarbete.

Dessa i kombination utgör målbilden i vår vision samt pekar ut riktningen för vårt operativa arbete.

Detta implementeras på planeringsdagar, vid enhetens mötesforum samt i vardagliga möten. Vi arbetar för att skapa delaktighet och ökad möjlighet för dialog vid enhetens befintliga mötesforum.

Med hjälp av våra kompetenssatsningar samt med våra uppföljningsverktyg försäkrar jag mig om att medarbetarna är införstådda med verksamhetens mål/åtaganden. Med dessa forum som bas samt i medarbetarsamtalen kartlägger jag och utarbetar möjligheter för lärande i organisationen.

Jag arbetar vidare på min ledarskapsdeklaration och förankrar den på samma sätt som enhetens signum/ledarskapsidé.

Ledarskapsdeklaration

Jag arbetar för tydlighet i både det stora och det lilla. Jag använder mig av systematiskt kvalitetsarbete som verktyg i ett effektivt förändringsarbete. En del av detta är att använda mig av mål och riktmärken, allt från att sträva efter att bibehålla barnfokus (brukarfokus) till att sätta mål för sjukfrånvaron samt Självvärderingen och Förskoleundersökningen. Jag är en riktningssättare som leder genom både tal och skrift. Konstruktivt kritisk med ambitionen att behålla både individ- och gruppfokus i strävan mot en förskola i världsklass.

Jag strävar efter ett situationsanpassat ledarskap och utmanar mig ständigt för att hitta nya vägar där såväl mål som situation styr mitt val av handlande. Modig och intuitiv samt nyfiken i min strävan för att balansera kraven och möjligheterna för såväl mig själv som medarbetarna.

Med hjälp av enhetens uppföljningsverktyg samt mina egna och andras reflektioner kring mitt ledarskap utvärderar och utvecklar jag det vidare. Senaste tankarna kring mitt ledarskap är att oftare leda genom direkt återkoppling när medarbetare lyfter svårigheter de ej anser sig själva kunna hantera. Jag arbetar också ständigt med balansen att ha flera parallella processer igång samtidigt. Förmågan att prioritera är också ständigt under utveckling.

Jag reflekterar vidare kring arbetet med att stimulera medarbetarna till att finna balansen mellan samarbete och eget ansvar. Jag samarbetar framförallt med min biträdande förskolechef, mina kollegor och min chef inom stadsdelen. Förvaltningen i stort samt rektorsutbildningen som jag påbörjade 2014 är verktyg i min strävan framåt.

Medarbetare

Ledningen arbetar för att skapa förutsättningar och engagemang hos medarbetarna samt utveckling av verksamheten i våra mötesforum. Från personliga möten med enskilda medarbetare till möten med arbetslag och större grupper arbetar vi utifrån vårt signum samtidigt som vi lyfter och främjar de kvalitativa prestationerna. Våra mötesforum, såväl individuella som grupp, utvecklas ständigt gentemot mål och riktlinjer. Vi följer upp och återkopplar kontinuerligt till medarbetarna, från det lilla till det stora, framförallt i medarbetarsamtalen samt på nätverken/Stadionsgruppen det bidrar till medarbetarskap som motor i utvecklingsarbetet. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg och de analyser som görs utifrån dessa gör vi en tillförlitlig kompetensplanering.

I resultaten från de senaste medarbetarundersökningarna lyfter vi förmedling av stadens mål

och budskap samt tydlighet, förväntningar och ramar/återkoppling som områden där utvecklingsbehov finns.

När det gäller öppenhet och respekt samt dialog och delaktighet syftar analysen till att dessa områden kan utvecklas, förvaltas och förädlas. När det gäller att synliggöra trender kan vi se att kommunikation och information ständigt är områden där kontinuitet och tydlighet behöver vidareutvecklas. Förra årets medarbetarenkät utfördes under september och analysen visar på att förväntningar och ramar/återkoppling fortsätter att vara huvudområdena för utveckling. Vårt fokusområde 2015 är återkoppling.

Värdegrund

Stockholms stads vision om en stad och en verksamhet i världsklass, är vårt mål och med hjälp av ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete arbetar vi aktivt för att bidra med vår del för att visionen ska bli verklighet.

Arbetet med vår värdegrund och vårt signum som utgör målen för riktingen i vår vision samt borgar för att vägen är lustfylld och rik, när vi sedan lägger till vårt operativa arbete skapar vi en effektiv och tydlig struktur.

Barn, föräldrar och personal känner sig trygga och respekterade i förskolan. Vi har ett klimat som präglas av värme, professionalism och framtidstro.

Förskolans värdegrund och vision/signum togs fram genom analys kring den befintliga verksamheten och med hjälp av de styrdokument förskolan har att förhålla sig till.

Värdegrunden och vision/signum görs känd samt implementeras genom förskolornas lokala arbetsplaner, informationsbrev, webbaserade dokument, planeringsdagar, arbetsplatsträffar, veckomöten, utskott och dylikt samt på föräldramöten och föräldrasamråd.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Nämndmål:

Barn har jämlika uppväxtvillkor

Beskrivning

Socialtjänstlagen slår fast att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- och behandlingsinsatser. Barn till ensamstående föräldrar som uppstår ekonomiskt bistånd ska särskilt uppmärksammas.

Förväntat resultat

Barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Åtagande:

En likvärdig och jämlik förskola

Förväntat resultat

- Stadions förskolor erbjuder likvärdiga lärandemiljöer
- Barn i verksamheten får sina behov tillgodosedda.

Arbetssätt

Genom våra observationer uppmärksammar vi varje barn. Barnens behov och intressen är grunden för vårt fortlöpande arbete med att utveckla de pedagogiska miljöerna och verksamhetens innehåll. Barnen ges möjlighet till egna val, inflytande över sin vardag och sitt eget lärande.

Barnen möts med respekt och förståelse och får känna att de ingår i meningsfulla sammanhang där var och en ses som en resurs i gruppen.

Barnen får stimulans och vägledning av pedagogerna för att genom egen aktivitet öka sin kompetens och utveckla nya kunskaper och insikter. Pedagogerna skapar förutsättningar för en positiv självbild hos varje barn som tänkande, lärande och skapande människa. Barnen får hjälp att känna tilltro till sin egen förmåga att tänka själva, handla och lära sig.

Med våra arbetssätt bidrar vi till att skapa en likvärdig förskola för alla barn inom enheten.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Pedagogernas kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus
Enhetens likabehandlingsarbete
Vår organisation kring barn i behov av särskilt stöd

Uppföljning

Samtal och reflektion tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Jämförelse med resultat per indexområde

Nämndmål:

Förskola, skola och socialtjänst samverkar

Beskrivning

En god skolgång utgör en av de främsta skyddsfaktorerna för barn och unga som riskerar att

fåra illa. Förebyggande arbete och tidiga insatser ska prioriteras. Barn och personal i förskola ska känna till barnets rättigheter enligt Barnkonventionen och vart de kan vända sig när rättigheter inte tillgodoses. Samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst ska vara välfungerande.

Förväntat resultat

Breddad samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst bidrar till att barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Åtagande:

Stadions förskoleenhet samverkar med skola och socialtjänst

Förväntat resultat

- Vi samverkar med skolan
- Vi samverkar med socialtjänsten

Arbetssätt

Kontakter för att möjliggöra goda samarbeten tas, genomförs och följs upp utifrån gällande lagstiftning.

Kontakt med socialtjänsten - vår policy inom enheten är att medarbetarna vid oro hör av sig till ledningen för stöd och vägledning.

Kontakt med skola - enskilda förskolor inom enheten har/tar kontakt med närliggande skolor för utformning av samarbete och information kring den avgående gruppens arbete under barnens sista år på förskolan.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter och kompetens

Pedagogernas kunskap och kompetens

Enhetens likabehandlingsarbete

Vår organisation kring barn i behov av särskilt stöd

Ledningens kunskap och kompetens

Stadsdelens arbete med FÖSK

Enhetens handlingsplan för kontakt med socialtjänsten

Uppföljning

Samtal och möten med berörda personer

Observationer och dokumentationer

Förskoleundersökningen

Utvecklingssamtal

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
-----------	--------	----------------	------------------

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
 Andel förskollärare av antal anställda	25 %	39 %	År
 Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik		fastställs 2015	År
 Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	0 %	fastställs 2015	År
 Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	År
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5	4,9	År
 Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,7	3,7	År

Nämndmål:

Förskolorna samverkar med föräldrar och med grundskolan

Beskrivning

Föräldrarna ges möjlighet till inflytande i olika former i syfte att samverka kring sitt barns allsidiga utveckling. Stadens rutiner för övergång mellan förskola och skola skapar en gemensam grundsyn och förutsättningar för barns livslånga lärande.

Förväntat resultat

Resultatet för samverkan med hemmet mäts med indikatorn andel nöjda föräldrar.

Åtagande:

Vi har goda former för samverkan med förskoleklass

Förväntat resultat

Övergången till förskoleklass fungerar väl för alla barn

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i kommunikation och dialog mellan berörda parter.

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbetet med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv."

Lpfö 98/10

Vi har former för att avrunda och avsluta förskoleperioden
Vi har avslutande samtal med barnens föräldrar
Vi uppmärksammar varje barns behov av stöd och stimulans

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Pedagogers kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus
Skolans pedagoger
FÖSK- Övergång förskola-skola

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Vi utvecklar dialogen med våra samarbetsskolor samt vårt interna dokument kring övergång mellan förskola och skola.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vi utvecklar våra former för att avsluta och avrunda förskoleperioden, genom gemensamma aktiviteter för de barn som går vidare till skolan	2015-04-20	2015-08-31

Åtagande:

Vi har goda former för samverkan med föräldrar/vårdnadshavare

Förväntat resultat

Föräldrar:

- får en god introduktion till förskolan
- känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter/klagomål på verksamheten
- får möjlighet att sätta sig in i verksamhetens mål och arbetssätt
- får veta vad förskolan gör för att stödja barnets utveckling
- utvecklar en tillitsfull relation till förskolans personal

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi genom våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i samverkan mellan förskola och hem

Arbetssätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Förskolans arbete ska ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Att

förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är en förutsättning för föräldrarnas möjligheter till inflytande. Pedagogerna känner ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolan och barnens familjer."

Lpfö 98/10

Vi lägger stor vikt vid att ge varje barn och förälder en personlig och god introduktion i förskolan. Genom föräldraaktiv inskolning får föräldrarna insyn i och kunskap om verksamheten samt lär känna barn, pedagoger och andra föräldrar. Under inskolningen får pedagogerna möjlighet att ta del av föräldrarnas förväntningar och farhågor kring sina barns förskoletid. Några veckor efter att inskolningen är avslutad följs densamma upp i ett kortare samtal mellan pedagoger och föräldrar. På så sätt tas föräldrarnas upplevelser/erfarenheter till vara.

Basen i vårt föräldrasamarbete är den dagliga kontakten vid lämning och hämtning. Det är då vi genom vårt förhållningssätt skapar tillitsfulla relationer genom att vara lyhörda, respektfulla och professionella.

Som komplement till de dagliga mötena använder vi oss av kontakt via telefon och mail.

Vi är lyhörda för föräldrars tankar, idéer och funderingar. Vi bemöter dem med respekt och tar tillvara det som ryms inom ramen för förskolans uppdrag.

Vi synliggör arbetet och lärandet i förskolan genom olika former av dokumentation. Genom dokumentationerna kan föräldrarna följa verksamheten – vad vi gör, varför och på vilket sätt det utvecklar barnet/barnen samt barnets och gruppens läroprocesser.

Alla föräldrar erbjuds minst ett utvecklingssamtal/år. Dessa bör ske under november och december. Samtalen baseras på den dokumentation och uppföljning av av barnets utveckling och lärande i verksamheten som förskolan gör, och på förälders/föräldrars berättelser om barnet utanför förskolan.

Alla föräldrar bjuds in till minst ett föräldramöte/år då vi presenterar verksamheten och bjuder in föräldrarna till samtal om densamma.

Genom avdelningarnas informationsbrev, som skrivs minst två gånger /månad, kan föräldrar ta del av vad barnen får vara med om. Informationsbreven visar kopplingen mellan förskolans arbetssätt och läroplanens mål.

Föräldrar välkomnas att delta i verksamheten på förskolan och på utflykter.

Inom enheten finns föräldrasamråd.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompens

Pedagogernas kunskap och kompetens

Observation och dokumentation

Utvecklingssamtal, föräldramöten och förskoleundersökningen

Förskolesamrådsmöten

Sammankomster
Dagliga samtal
Informationsbrev
Våra hemsidor/jämförservice
Information på anslagstavlor

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Muntlig och skriftlig information och kommunikation
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Vi utarbetar och förtydligar formerna för inskolningsprocessen inom enheten

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Introduktionsmaterial till föräldrar/vårdnadshavare	2015-02-13	2015-09-30

Nämndmål:

Varje barn utvecklar sina språkliga, kommunikativa och matematiska förmågor och kunskaper

Beskrivning

Arbetet med språkutveckling och matematik är prioriterade områden där arbetet i förskolan fördjupas för att lägga en god grund för framtidens skolelever. Det är viktigt att de pedagogiska miljöerna utvecklas.

Förväntat resultat

Resultatet på barns språkliga, kommunikativa och matematiska utveckling samt på pedagogisk miljö och material uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator. Förskoleundersökningens resultat för index Utveckling och lärande uppgår till 86.

Åtagande:

Barnen stimuleras och utmanas i sin matematiska utveckling

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att möta en matematisk miljö:

- där det finns utrymme för barnen att upptäcka och utforska matematiken i vardagen
- där pedagogerna utmanar och stimulerar barnens matematiska utforskande
- där pedagogerna berikar barnens matematiska aktiviteter genom att använda relevanta begrepp om det som pågår
- där det finns en variation av material som lockar till matematiska aktiviteter

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser

kvalitativa förändringar i barnens matematiska handlingar och förståelse för matematiska begrepp

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Arbetet med matematik i förskolan syftar till att genom lust och glädje engagera barn i grundläggande aktiviteter med t.e.x. tal, geometri och mätning. Verksamheten ska bidra till att utveckla barns förmåga att undersöka problem och matematiska begrepp samt resonera och kommunicera idéer och tankegångar med olika uttrycksformer. Matematiken ska kopplas till förskolans arbete inom andra områden, som språk, naturvetenskap, estetisk verksamhet och teknik."

Förskola i utveckling

Vi tar tillvara på barnens nyfikenhet och engagemang i en variationsrik miljö där det finns material som lockar till grundläggande matematiska aktiviteter:

- Räkna, att systematiskt urskilja, jämföra, ordna och utforska mängder av föremål
- Lokalisera, att uppleva, jämföra och karakterisera egenskaper hos rummet, inomhus, utomhus, i planerad miljö och natur
- Mäta, att uppmärksamma och undersöka olika typer av egenskaper hos föremål och fenomen, t.e.x. storlek, längd, bredd, höjd, vikt, volym, hållfasthet och balans. Jämföra, ordna, bestämma och uppskatta egenskaper samt se likheter och skillnader
- Konstruera, att sortera och karakterisera objekt med tanke på egenskaper som form, mönster och samband. Formge och konstruera med olika material.
- Leka, att fantisera, uppfinna, uppleva och engagera sig i lekar med mer eller mindre formaliserade regler
- Förklara, att utforska vägar för att finna förklaringar på egna och andras frågor genom att experimentera, testa, föreslå, förutsäga, reflektera, granska generalisera, argumentera och dra slutsatser. Resonera om orsak och verkan, ge förklaringar med konkret material, teckningar, bilder, ord och andra uttrycksformer

Matematiken utvecklas utifrån barnens egna erfarenheter i socialt samspel. Pedagogerna känner igen och fångar upp barnens intresse för grundläggande matematik, sätter ord på deras upplevelser och utmanar deras tankar.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Medarbetares kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen

Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Pedagogers kunskaper ökar genom intern och extern utbildning

Åtagande:

Barnen stimuleras och utmanas i sin språk- och kommunikationsutveckling

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att möta en språklig miljö:

- där barns uttryck bekräftas, uppmuntras och stimuleras
- där pedagoger i sin roll som samtalspartners strävar efter att vara språkliga förebilder
- där det finns en variation av material i form av böcker, texter, bilder och symboler
- där det finns utrymme och material som stimulerar barnens utforskande av skriftspråket

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barns språkliga handlingar och kommunikativa förmåga

Arbetssätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Språk och lärande hänger ouplösligt samman liksom språk och identitesutveckling.

Förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta tillvara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen."

Lpfö 98/10

Allt arbete i förskolan är språkutvecklande och språkets betydelse för barns välbefinnande, kreativitet, lek, sociala samspel och lärande lyfts fram. Lärandet sker i vardagliga, lekfulla, sociala och för barnet meningsfulla sammanhang där barnen får möjlighet att lyssna, uttrycka sina tankar och uppfattningar, berätta, ställa frågor och argumentera.

Barnen uppmuntras att använda och utforska olika kommunikativa redskap och medier.

Intresse för bilder, texter och symboler uppmuntras, det finns litteratur för alla åldrar, högläsning och berättande förekommer regelbundet liksom dramatisering av sagor, sång, lek och skapande med ord samt rim och ramsor. Enhetens läsombud bidrar med kunskap och inspiration kring litteraturval och former för högläsning.

Pedagogerna bidrar till kommunikation genom att i samtal använda en varierad vokabulär, knyta an till och går bortom det redan kända, använda förklaringar, berättelser och humor.

Projektarbete kring något som barnen visar intresse för ger möjlighet till fördjupning och möte med nya ord och begrepp.

Den kulturella identiteten hos barn med annat modersmål än svenska stöds genom att deras

modersmål och ursprung uppmärksammas och synliggörs.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens

Medarbetares kunskap och kompetens

Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar

Observationer och dokumentationer

Förskoleundersökningen

Indikator för självvärdering

Utveckling

Barn lyssnar på sagor och berättelser på flera språk.

Åtagande:

Barnen stimuleras och utmanas i sitt intresse för naturvetenskap och teknik

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att:

- upptäcka och utforska djur och växter
- upptäcka och utforska naturvetenskapliga fenomen
- upptäcka och utforska samband i naturen
- upptäcka och utforska vardagsteknik och tekniska lösningar

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens handlingar och intresse för naturvetenskap och teknik

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

Naturvetenskap och teknik handlar om frågor som rör människan, djur, växter, klimat och miljö, informationsteknologi, konstruktioner, material och användningen av maskiner, redskap och verktyg. Ursprunget är människans nyfikenhet och behovet att veta mer om samband mellan sig själv och sin omvärld.

I förskolan handlar naturvetenskap och teknik om att barnens omgivning och vardagsfenomen undersöks.

Förskola i utveckling

Vi tar tillvara på barnens lust och nyfikenhet att utforska och undersöka sin omgivning och vardagsfenomen. De uppmuntras att undersöka genom att observera, sortera, formulera hypoteser, arrangera experiment och dra slutsatser, använda sig av redskap och konstruera.

Vi erbjuder barnen naturupplevelser och de får utforska djur- och växtlivet i närmiljön. Genom upptäckter i det lilla ökas förståelsen för det större perspektivet om samspelet mellan människa och natur. På så sätt bidrar vi till att grundlägga utbildningen om hållbar utveckling.

I bygg- och konstruktionslekar får barnen pröva och utforska olika material, tekniker, verktyg och redskap. Pedagoger vägleder och diskuterar tekniska lösningar med barnen.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Pedagogernas kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Pedagogernas ämneskunskaper ökar genom intern och extern utbildning
Alla avdelningar har material som lockar till naturvetenskapligt utforskande

Åtagande:

Barnens hälsa och välbefinnande främjas

Förväntat resultat

Alla barn får möjlighet att:

- utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning
- äta näringsriktig kost
- hitta balansen mellan vila och aktivitet

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens handlingar och förståelse kring vikten av hälsa och välbefinnande

Arbetssätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa grundläggs i förskoleåldern och är positivt för lärandet. Genom lek, rörelse och utevistelse läggs en god grund för barns fysiska utveckling, hälsa och motionsvanor. Alla barn har rätt till god, varierad och näringsriktig mat av god kvalitet i förskolan. Måltiderna fyller också en viktig pedagogisk funktion."

Förskoleprogram för Sthlm:s stad

Att främja god hälsa och välbefinnande handlar om att skapa förutsättningar för fysiskt och

psykiskt välmående.

Vi skapar en väl avvägd dagsrytm där lek, lärande, omsorg, måltider, vila och rörelse vävs sammans på ett lustfyllt sätt. Barnen kan växla mellan olika aktiviteter under dagen och det finns utrymme för deras egna planer, fantasi och kreativitet i lek och lärande.

Barnen får grundläggande kunskaper om sambandet mellan kost, rörelse, hygien och hälsa.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens

Pedagogernas kunskap och kompetens

Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Enhetens/förskolans likabehandlingsplan

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar

Observation och dokumentation

Förskoleundersökningen

Indikatorn för självvärdering

Likabehandlingsplanen

Utveckling

Vi har fler tillagningskök i enheten

Åtagande:

De pedagogiska miljöerna erbjuder barnen rika tillfällen till utforskande utifrån egna val, samspel och lek

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att möta en miljö:

- som är genomtänkt och där det är tydligt vad som erbjuds
- med material som är tillgängligt
- som innehåller en variation av material och möjliga aktiviteter
- som är dynamisk och föränderlig utifrån barnens intressen och förutsättningar
- som uppmuntrar till delaktighet och där miljön erbjuder likvärdiga förutsättningar för lärande

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av enhetens utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens förmåga att göra egna val, samspela och leka i relation till den pedagogiska miljön.

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken

kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

Leken är viktig för barns utveckling och lärande. När barn leker provar de sina tankar och hypoteser, tolkar sina upplevelser och ger dem innehåll. Leken ger kunskap och erfarenheter, skapar mening och sammanhang.

Lpfö 98/10

Barngruppens behov och intressen är grunden för vårt fortlöpande arbete med att utveckla de pedagogiska miljöerna såväl inomhus som utomhus. Barnen är delaktiga i utformandet av miljön och uppmuntras att ta ansvar för den.

Vi strävar efter att skapa en miljö som är trygg och samtidigt rik på material som inbjuder barnen till att undersöka och experimentera, leka, skapa och konstruera, och som inte begränsar barnens aktiviteter på grund av kön. Med material som är synligt och tillgängligt och kan användas på många olika, kreativa sätt. I miljön finns det utrymme för såväl aktivitet som vila, arbete i grupper och enskilt.

Utformningen av inomhus- och utomhusmiljön, ger barnen möjlighet till egna val, inflytande över sin vardag och sitt eget lärande. Miljön stimulerar barnen att arbeta och leka tillsammans i såväl små som större grupper där de kan komma till tals, lyssna, argumentera och förhandla med varandra.

Barngruppen ses som en viktig och aktiv del i utveckling och lärande.

Till den pedagogiska miljön hör också pedagogernas förhållnings- och arbetssätt.

Barnen får stimulans och vägledning av vuxna för att genom egen aktivitet öka sin kompetens och utveckla nya kunskaper och insikter. De vuxna skapar förutsättningar för en positiv självbild hos varje barn som tänkande, lärande och skapande människa. Barnen får hjälp att känna tilltro till sin egen förmåga att tänka själva, handla, röra sig, och lära sig.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens

Medarbetarnas kunskaper och kompetens

Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Uppföljning

Samtal och reflektion tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar

Observationer och dokumentationer

Förskoleundersökningen

Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Genom nätverksmöten och interna studiebesök uppmärksammar vi, följer upp och utvecklar de pedagogiska miljöerna

Nämndmål:

Varje barn utvecklas utifrån sina intressen och förmågor

Beskrivning

Som en del av demokratiuppdraget arbetar förskolan aktivt med antirasism, normkritik och jämställdhet inom alla delar av verksamheten. Varje barn breddar sina intressen och utvidgar sina möjligheter att utvecklas och lära på alla områden, oavsett kön.

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index Normer och värden uppgår till 92.

Åtagande:

Våra arbetsformer och förhållningsätt bidrar till att varje barn utvecklas utifrån sina intressen och förmågor samt utvecklar förståelse för demokratiska värden.

Förväntat resultat

- Förskolan arbetar medvetet med att utveckla barnens sociala förmåga.
- Varje barn stöds i att ta egna initiativ och eget ansvar
- Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg kan se kvalitativa förändringar i barns handlingar och förståelse för demokratiska värden

Arbetssätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"I förskolan läggs grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön på förskolan. De behov och intressen som barnen på olika sätt ger uttryck för bör ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av verksamheten.

Förskolan ska motverka traditionella könsmönster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar i stereotypa könsroller."

Lpfö 98/10

Barnen får delta i olika former av samarbete och beslutsfattande och får därigenom möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer. Barnen möts med respekt och förståelse och får känna att de ingår i meningsfulla sammanhang där var och en ses som en resurs i gruppen.

Utformningen av inomhus- och utomhusmiljön, ger barnen möjlighet till egna val, inflytande över sin vardag och sitt eget lärande. Barnen är delaktiga i utformandet av miljön och uppmuntras att ta ansvar för den.

Verksamheten och dess aktiviteter stimulerar barnen att arbeta och leka tillsammans i såväl små som större grupper där de kan komma till tals, lyssna, argumentera och förhandla med varandra.

Förskolan arbetar aktivt med jämställdhet så att alla barn får tillgång till alla de möjligheter och utmaningar som förskolan erbjuder. Det innebär att den pedagogiska miljön, förhållningssätt, arbetssätt och gruppindelning ses över ur ett genusperspektiv.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Pedagogernas kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Uppföljning

Samtal och reflektion tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Barnkonventionen som resurs för utvecklingsarbetet kring nämnda åtagande.
Jämförelse med resultat per indexområde.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

Nämndmål:

Alla barn har lika möjligheter i förskolan

Beskrivning

I vårt mångkulturella samhälle fyller det svenska språket en viktig sammanhållande funktion och litteraturen har en given plats i förskolan. Genom en strukturerad samverkan mellan förskolan och kulturlivet finns en unik möjlighet att säkra barns rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar att bli medborgare som bidrar till att utveckla det framtida samhället. Ett utvecklingsområde är arbetet med flerspråkiga barn och interkulturellt arbete.

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index Inflytande och delaktighet uppgår till 89.

Åtagande:

Barn som behöver särskilt stöd får det

Förväntat resultat

Varje barn:

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära
- ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper
- erfar känslan av att göra framsteg, övervinna svårigheter och känner sig trygga i gruppen
- uppmuntras till delaktighet och ges likvärdiga förutsättningar för lärande
- som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera

Kriterier/åtgandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra uppföljningsverktyg kan se kvalitativa förändringar i barnens handlingar, utveckling och lärande.

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt.

Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd för barn med svårigheter. Alla barn ska få erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen."

Lpfö 98/10

Genom våra observationer uppmärksammar vi varje barn. Särskild uppmärksamhet ger vi åt barn i behov av särskilt stöd och flerspråkiga barn.

Vi följer de riktlinjer och använder det stödmaterial som tagits fram av Östermalms stadsdelsförvaltning. Det innebär att arbetslaget genom observation och dokumentation kartlägger barnets styrkor och svagheter i den dagliga verksamheten.

- Handledning och reflekterande samtal kring de funderingar som uppkommer kring enskilda barn eller en grupp barn
- Varje avdelning har en pärm som stöd i arbetet kring barn i behov av särskilt stöd
- Arbetslagen gör en handlingsplan utifrån nuläge, fokusområden, delmål, metod/arbetsätt i samråd med barnets vårdnashavare. Stödet följs upp kontinuerligt

Utifrån förskolans strävansmål formulerar arbetslaget mål för stödarbetet, vid behov i samråd med specialpedagog/ledning.

Vi kartlägger våra flerspråkiga barns språkmiljöer och gör vid behov en handlingsplan som följs upp kontinuerligt.

Barnen möts av ett interkulturellt förhållningssätt, vilket innebär att de olika erfarenheter som

alla barn har med sig av olika sätt att vara tillsammans på, att samtala, att berätta, att läsa böcker tas tillvara.

Med vårt arbetssätt bidrar vi till att skapa en likvärdig förskola för alla barn inom enheten.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Pedagogers kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus
Stadsdelens samordnare
Externa kontakter, såsom habilitering, autismcenter och föräldrar/vårdnadshavare
Stadsdelens gemensamma plattform för Barn i behov av särskilt stöd
Stadsdelens underlag för språkkartläggning
Enhetens specialpedagog
Likabehandlingsarbete

Uppföljning

Samtal och reflektion med barn/pedagoger/föräldrar
Observation och dokumentation
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering
Samtal med externa kontakter, såsom habilitering, autismcenter och föräldrar
Samtal med samordnare på stadsdelen
Handlingsplaner

Utveckling

Vi utvecklar och systematiserar tydliga rutiner för dokumentation i olika former. Exempelvis kontinuerlig uppföljning av handlingsplaner, dokumentation som går mellan förskola och hem, dokumentation som synliggör det egna lärandet för barn.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
De barn som får särskilt stöd får ökad tillgång till IKT som stöd i sin utveckling	2015-02-13	2015-10-31

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	12,5 %	fastställs 2015	År
 Elanvändning per kvadratmeter		32 kWh	År

Nämndmål:

Verksamheterna är miljösmarta

Beskrivning

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadens miljöprogram och kemikalieplan följs, liksom nämndens policy för resor i tjänsten.

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan, ökad klimatanpassning och fler grönskande utomhusmiljöer. Stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Förskolan arbetar för ett miljömedvetet förhållningssätt

Förväntat resultat

- Arbetslagen fångar upp barnens tankar och nyfikenhet och kopplar det till miljöfrågor och livsstil
- Förskolan är miljösmart

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Förskolan ska lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor. Ett ekologiskt förhållningssätt och en positiv framtidstro ska prägla förskolans verksamhet. Förskolan ska medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp. Verksamheten ska hjälpa barnen att förstå hur vardagsliv och arbete kan utformas så att det bidrar till en bättre miljö både i nutid och i framtid."
Lpfö 98/10

Vi erbjuder barnen naturupplevelser och de får utforska djur och växter i närmiljön. Genom upptäckter i det lilla ökar förståelsen för det större perspektivet om samspelet mellan människa och miljö. På så sätt bidrar vi till att grundlägga förståelsen för hållbar utveckling/miljösmart.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Medarbetares kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicit et
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter		25 %	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

En hållbar och giftfri livsmiljö värnas och utvecklas

Beskrivning

Intensifiera arbetet med att kartlägga och ta bort gifter. Andelen ekologisk mat i verksamheterna ska öka. Stadens miljöplan och kemikalieplan följs.

Förväntat resultat

Ökad andel ekologiska livsmedel, minskad användning och exponering av skadliga kemikalier.

Åtagande:

Förskolan vidtar åtgärder som värnar om en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

- Enheten tillämpar ett hållbarhetsperspektiv i flera delar av sitt arbete
- Vi arbetar med att kartlägga och minska/ta bort gifter i verksamheten
- Vi ökar andelen ekologiska och/ eller närproducerade livsmedel

Arbetssätt

Vi minskar elförbrukningen genom att släcka lampor, tvätta med fulla maskiner och vid byte av vitvaror välja energisnåla alternativ
Vi sorterar förpackningar och papper i olika miljöskåp/behållare
Vi sorterar ut matavfall för biologisk behandling
Vi strävar efter att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel
Vi är sparsamma med att använda engångsmaterial

Vi uppmuntrar medarbetare att gå eller cykla till arbetet
Vi samordnar beställningar av varor och material

Vi strävar efter en balans mellan ett kvalitativt och miljömedvetet arbetssätt i arbetet mot en miljö-/kemikaliesmart förskola.

Resursanvändning

Medarbetares kunskap och kompetens
Stadens miljöplan och kemikalieplan

Uppföljning

Mätning av andelen ekologiska livsmedel
Elförbrukningen

Utveckling

Vi har fler egna tillagningskök och kan därigenom öka andelen ekologiska livsmedel
Vi har kompetensutbildning i miljöfrågor för medarbetare
Vi källsorterar på flera av förskolorna

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	0 st	500 st	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att ha budget i balans.

Beskrivning

Genom att både chefer och medarbetare är delaktiga i planering och uppföljning säkerställs en tydlig och kreativ styrning av verksamhet och ekonomi. Personal uppmuntras till att finna

kostnadseffektiva lösningar.

Förväntat resultat

Budget i balans på alla enheter

Åtagande:

I Stadions förskoleenhet ska ett kostnadseffektivt budgetarbete bedrivas och vid befarat underskott ska åtgärder vidtas.

Förväntat resultat

Åtagandet är uppfyllt när budgeten hålls i balans.

Arbetsätt

Förskolan gör en budgetprognos för hela året. Vi anpassar antal anställda och inköp efter förskolans budget.

Utifrån ekonomirapporter och personalrapporter följs ekonomin upp. Vid upptäckta avvikelser vidtas åtgärder.

Faktorer av ekonomisk betydelse går kontinuerligt igenom och följs upp i ledningsgruppen. Budgeten askådliggörs för medarbetarna samt fortlöpande information ges. Delaktighet och förslag kring ekonomi och budget uppmuntras.

Budget diskussioner förs för att öka kostnadsmedvetenheten.

Dialog med ekonomiavdelningen.

Resursanvändning

Enhetens ledningsgrupp

Anordnarwebben

Dialog med köansvarig inom stadsdelen

Ekonomiavdelningens kunskaper

Medarbetarnas kompetens och delaktighet

Samarbete med övriga förskolechefer och deras ledningsgrupper inom SDF

Uppföljning

Ekonomirapporter följs upp varje månad och en prognos görs över budgetläget.

Jämföra kostnader och avvikelser mellan förskolorna - egenkontroll.

Rapporter skickas in till ekonomiavdelningen.

Utveckling

Medarbetarnas kunskap och delaktighet i budgetarbetet ska öka.

Resursanvändning

Budget 2015

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Nämndmål:

Verksamheterna är fria från diskriminering.

Beskrivning

Arbetet mot diskriminering tydliggörs och intensifieras. Jämställdhetsplan och likabehandlingsplaner är kända av alla och efterlevs i verksamheterna.

Förväntat resultat

Inga klagomål och synpunkter gällande diskriminering.

Åtagande:

Ett aktivt likabehandlingsarbete pågår

Förväntat resultat

- Alla som arbetar i förskolan är väl förtrogna med förskolans demokratiska uppdrag
- Alla pedagoger är delaktiga i upprättandet av likabehandlingsplanerna/plan mot kränkande behandling

Arbetssätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från styrdokumentens mål och intentioner.

En del i likabehandlingsarbetet är upprättandet av likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling som görs förskolevis varje år.

Pedagogerna är medvetna om sin roll som förebilder för barnen och arbetar medvetet med sitt förhållningsätt för att främja likabehandling.

Resursanvändning

Enhetens och förskolornas likabehandlingsplaner
Medarbetarnas kompetens

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer

Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Kompetensutveckling inom nämnda område för medarbetare

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		4,4 %	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,7 %	tas fram av nämnden	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2015-01-01	2015-12-31

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare

Beskrivning

Personal har grundutbildning och erbjuds kompetensutveckling. Heltid är norm vid tillsvidareanställning. Nämndens friskvårdspolicy, rehabiliteringsprocess och rutiner vid sjukdom är väl kända. Samarbete sker med fackliga organisationer, företagshälsovård och försäkringskassa. Hög svarsfrekvens i medarbetarenkäten. Jämställdhet och mångfald eftersträvas och diskriminering motarbetas.

Förväntat resultat

Medarbetarenkäten visar att personalen känner sig motiverad och delaktig. Sjukfrånvaron är låg och förvaltningen rekryterar adekvat kompetens. Professionalitet och god kvalitet råder i verksamheterna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2015-01-01	2015-12-31
Åtgärda arbetsplatsens generella otillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt så att arbetsplatsen fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare är delaktiga i utformningen av enhetens verksamhetsplan samt i att granska och följa upp det som sker i verksamheten.	2015-01-01	2015-12-31

Åtagande:

Stadions förskolor är en attraktiv arbetsplats med goda förutsättningar för kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Organisation, uppdrag och mål för verksamheten är tydliga
 Krav, förväntningar och uppsatta mål är tydliga och kända. Resultaten följs upp och återkopplas
 Personalen får kontinuerligt den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter
 Det finns förutsättningar för delaktighet, inflytande och öppenhet
 Respekt, jämställdhet och mångfald är en naturlig del i verksamheten

Arbetssätt

Vid medarbetarsamtalen diskuterar vi organisationsutveckling samt kartlägger vilket behov av kompetensutveckling som enskilda medarbetare har.
 Vi uppmuntrar medarbetare att söka till vidareutbildningar.
 Vi har gemensamma föreläsningar inom specifika områden.
 Vi skapar forum där vi kan lära av varandra.

Resursanvändning

Medarbetarnas och ledningens kunskap och kompetens samt aktivt arbete med grupprocesser
 Enhetens mötesforum
 Intern och extern kompetensutveckling
 Stockholms Stads personalpolicy

Uppföljning

På Apt samt i andra forum följer vi upp kurser/ utbildningar som medarbetare har varit på.
 Utvecklings/medarbetarsamtal samt enskilda samtal.
 Medarbetarenkät
 Utvärderingar i arbetslagen
 Stadens indikator
 Resultatet på brukarenkäten
 Uppföljning av dokumentation, observationer, kartläggningar och diskussioner
 Likabehandlingsplanen
 Förskoleundersökningen
 Medarbetarsamtal
 Medarbetarenkät

Utveckling

Former för introduktion av nyanställda
Aktivt arbeta med ledarskapsutveckling med särskilt fokus på de avdelningsansvariga.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Nämndmål:

Barnperspektivet uppmärksammas alltid och de mänskliga rättigheterna respekteras

Beskrivning

Barn och ungas intressen och behov tas till vara och deras inflytande stärks. Vad som är bäst för barnen är avgörande. Verksamheterna utvecklar ett jämställt, normkritiskt och antirasistiskt arbetssätt.

Förväntat resultat

Barn och ungas behov har tillgodosetts.

Åtagande:

Barnperspektivet uppmärksammas och är en viktig del i enhetens styrning

Förväntat resultat

- Varje barns uppfattningar och åsikter respekteras
- Det enskilda barnet utvecklar förmåga och vilja att ta ansvar och utöva inflytande i förskolan
- Barnen förbereds för delaktighet och ansvar
- Barnen förbereds för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle

Arbetssätt

Förskolan undersöker hur normer kommer till uttryck i vardagen, i mötet med barnen, i valet av material och utformningen av miljön, valet av aktiviteter mm. Barnen möts av ett normkritiskt förhållningssätt, vilket innebär att normer synliggörs, ifrågasätts, omformas och ibland nyskapas.

Alla barn får tillgång till alla de möjligheter och utmaningar som förskolan erbjuder. Arbetssättet är dessutom jämställt, normkritiskt och främjar likabehandling.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens
Pedagogernas kunskap och kompetens
Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus
Enhetens/förskolans likabehandlingsplan

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
Observationer och dokumentationer
Förskoleundersökningen
Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Samverkan med föräldrar

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Nämndmål:

Invånarna har inflytande**Beskrivning**

Den lokala demokratin stärks genom en tydlig information och brukarinflytande, t ex genom pensionärsråd, råd för funktionshinderfrågor, förtroenderåd, förskoleråd m fl. Formerna för ungdomars inflytande utreds. Öppna möten med stadsdelsnämnden och möjligheten att lämna medborgarförslag ökar möjligheten till att påverka. Alla utredningar präglas av delaktighet.

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och har haft möjlighet att påverka.

Åtagande:

Föräldrar får information om förskolan

Förväntat resultat

Föräldrarna får den information de behöver för att skapa sig en tydlig bild av verksamheten

Arbetssätt

Kommunikation och samarbete/samverkan mellan förskola-hem i olika forum och former

För de som är nyfikna på men ännu ej är knutna till verksamheten erbjuder vi:

- regelbundna visningar av våra förskolor
- information på hemsidor och Jämför Service regelbundet
- information om möjligheten att ansöka om plats på webben.
- tydlig information om att vi är kommunala förskolor.

Resursanvändning

Medarbetarnas kunskap och kompetens
Hemsidor och webben samt informationsbrev
Förvaltningen och dess informationskanaler
Föräldrasamråd

Föräldramöten
Utvecklingssamtal och vardagliga samtal

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med pedagoger/föräldrar/vårdnadshavare
Observation och dokumentation
Förskoleundersökningen

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Vi utarbetar och förtydligar former och innehåll för information och kommunikation med föräldrarna inom enheten	2015-02-13	2015-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Nämndmål:

Tillgången till kulturaktiviteter är god.

Beskrivning

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler, ungdomar i fritidsverksamhet samt barn i förskolor ska få tillgång till stadens kulturutbud och i verksamheten stimuleras till eget skapande.

Förväntat resultat

Brukarna upplever ett rikt och varierat kulturutbud

Åtagande:

Alla barn erbjuds rika tillfällen till kulturella aktiviteter och till eget skapande

Förväntat resultat

Alla barn får möjlighet att:

- ta del av stadens professionella kulturutbud minst en gång/termin
- regelbundet delta i aktiviteter såsom spel och lekar tillsammans med vuxna på förskolan
- använda sin kreativa och skapande förmåga i många uttrycksformer såsom lek, bild, rörelse, sång, musik, dans och drama, rytmik, tal- och skriftspråk samt multimedia och IKT inom alla ämnesområden
- ta del av kulturarv, värden, traditioner och historia, språk och kunskaper.
- känna delaktighet i sin egen kultur och utveckla känsla och respekt för andra kulturer

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av enhetens utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens handlingar och förståelse för kulturella uttryck och eget skapande.

Arbetsätt

Arbetslagens planering, diskussioner och reflektioner utgår från läroplanens mål och intentioner.

"Att skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer såsom bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse liksom med hjälp av tal- och skriftspråk utgör både innehåll och metod i förskolans strävan att främja barns utveckling och lärande. Detta inbegriper också att forma, konstruera och nyttja material och teknik. Multimedia och informationsteknik kan i förskolan användas såväl i skapande process som i tillämpning.

I förskolans uppdrag ingår såväl att utveckla barns förmågor och barns eget kulturskapande som att överföra ett kulturarv."

Lpfö 98/10

Vi erbjuder barnen upplevelser i form av konst, dans, musik, teater, film med mera samt själva staden med dess byggnader, parker, former, puls och människor. Upplevelserna följs av reflektion och bearbetning för att bli berikande för barnens språk, begreppsbildning och mångsidiga uttryck. På varje förskola finns en pedagog/kulturombud som samordnar barnens möjlighet att ta del av stadens kulturutbud. Förskolorna samarbetar även med varandra kring detta.

Vi arbetar regelbundet med bild och form, högläsning och berättande, sång, rim och ramsor, rörelse, dans och traditionella lekar inom alla ämnesområden

Barnens eget skapande får stort utrymme. Genom tillgången på ett rikt och varierat material får barnen möjlighet att välja uttryckssätt.

Förskolans pedagoger väcker genom sitt förhållningssätt barnens kreativa lust.

Barnen möts av ett interkulturellt förhållningssätt, vilket innebär att de olika erfarenheter som alla barn har med sig av olika sätt att vara tillsammans på, samtala, berätta och så vidare tas tillvara. Våra barn med ursprung i andra kulturer bidrar med sina erfarenheter och ger oss fler perspektiv.

Resursanvändning

Barnens erfarenheter, nyfikenhet, tankar och kompetens

Pedagogernas kunskap och kompetens

Pedagogisk miljö och material inomhus och utomhus

Stockholms stads strategiska plan för barn- och ungdomskultur - Kultur i ögonhöjd

Östermalms gemensamma plattform - Barns kulturutövande och skapande

Uppföljning

Samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar

Observationer och dokumentationer

Förskoleundersökningen

Indikatorn för självvärdering

Utveckling

Barnen får möjlighet att använda sig av multimedia och IKT i kommunikation och skapande.

Övriga frågor